

Ripenserbladet

Medlemsblad for Ripensersamfundet · Nr. 1 · Februar 2020

Generalforsamling i Ribe 29. februar

Side 5

Anders Bording - en af de "Ti Linde"

Side 12

Legater anvendt i Grønland

Side 18

STRYGEJERNET

BAR • LIVESPORT • EVENTS

Dagmårsgade 1
6760 Ribe

☒ Café Strygejernet
#strygejernet

RIBES ÆLDSTE KJØBMANDSFORRETNING

PRØV VORES
PORTVINS-
MARINEREDE
FRUGTER

PARMO W. PEDERSEN - RIBE - 75 42 03 26

Ribes Blomsterhus Mathiesen

Seminarievej 6 - 6760 Ribe
75 42 08 33 - 75 42 49 61

Mail din bestilling på 5402@interflora.dk
www.interflora.dk

Nordea

Ribe afdeling

Seminarievej 8 · 6760 Ribe

Tlf. 75 41 11 11

Foreningens organisation

Formand

Hans Jørn Kolmos S.67
Weidekampsgade 53, 2.tv
2300 København S
40754626
formand@ripensersamfundet.dk

Næstformand

Mathilda Rom S.15

Kasserer

Elly Irene Bang Skjødt, R.61
20 46 95 22
Bankkonto: 9738-0001961136

Sekretær

Elisabeth Kjær Sydenham, S.69
40 56 17 97
ripensersamfundet@ripensersamfundet.dk

Bladredaktør og arkivar

Henrik Præstholm, S.60
40 45 17 28

Webmaster

Hans Erik Christensen S.65

Bestyrelsesmedlem

Hanne Krag Fugleholm, S.84

Bestyrelsesmedlem

Helle Spange Mortensen, S.69

Forside: Soluret på Domkirkens sydfacade

Kongea Print og Design

Valmuearken 19a
6771 Gredstedbro

PRINT · KOPI · TRYK · GRAFISK DESIGN
mail@kongeaaprint.dk

Mølle dammen

Værd at huske...

Generalforsamling og årsmøde med efterfølgende buffet
lørdag den 29. februar 2020 kl. 14 på Katedralskolen i Ribe

Næste nummer af bladet udkommer primo april
med deadline 8. marts 2020

Jubilarrception
fredag den 26. juni 2020 fra ca. kl. 12 efter translokationen

INDHOLD

Formandens nytårshilsen og program for Årsmøde	4
Indkaldelse til, og dagsorden for generalforsamling	5
Forslag til ændringer i vedtægt for dimittendfonden	6
Katedralskolens juleafslutning 2019	7
Min Domkirke, v/Jan Kaare Brink	10
Anders Bording Christensen, v/Hans Christian Vester.	12
Katedralskolens rejselegater og Beretninger fra legatmodtagere	18
Nyt fra Katedralskolen og Kunstmuseet.	22
Kort nyt fra Ribe.	24
Mindeord for Jørgen Westergaard	30
Adresseændringer m.v.	31

Nytårshilsen

Hans Jørn Kolmos, formand

Kære medlemmer

Godt nytår til Jer alle, og tak for opbakningen til Ripensersamfundet i 2019.

Som jeg skrev sidste år, har Ripensersamfundet i de senere år været udfordret af faldende medlemstal, hvilket især skyldes, at de unge ikke melder sig ind i foreningen. Vi har derfor lavet en udviklingsplan, hvor kernepunktet er at styrke kontakten til Kate-dralskolen og synliggøre foreningen over for afgangsklasserne. Det er nu sat på skinner i og med, at vi har fået en kontaktperson i lærerkollegiet og udnævnt vores første elevambassadører blandt årets dimittender. Det er for tidligt at sige, hvilken effekt det vil få på den lange bane, men foreløbig

kan vi glæde os over, at medlemstallet for første gang i flere år ikke falder, men stiger svagt.

På den kommende generalforsamling i Ribe 29. februar vil vi drøfte, hvad vi yderligere kan gøre for at styrke Ripensersamfundet, og under alle omstændigheder bliver der rig lejlighed til socialt samvær ved det efterfølgende årsmøde. Jeg håber, at rigtig mange af jer vil møde op og deltage i diskussionen. I kan læse mere om generalforsamlingen og årsmødet andetsteds i Ripenserbladet.

Vel mødt den 29. februar på Ribe Kate-dralskole.

Årsmøde 2020 med efterfølgende buffet

Efter generalforsamlingen vil der være en kop kaffe, og derefter er der ca. **kl. 16 årsmøde**, hvor museumsdirektør **Flemming Just** vil holde et foredrag med titlen:

”De mange museumsplaner i Ribe”

Efter årsmødet inviterer Ripensersamfundet medlemmer og eventuelle ledsagere til **en buffet** og hyggeligt samvær. Der bydes på vin, øl og vand.

Tilmelding til buffet sker via hjemmesiden: www.ripensersamfundet.dk, til adressen: webmaster@ripensersamfundet.dk eller telefonisk til Hans Erik Christensen, 50 50 84 95.

Tilmelding til buffet skal ske senest fredag den 21. februar 2020!

Flemming Just har givet følgende oplysninger om foredraget og sig selv:

Sydvestjyske Museers hovedmuseum i Ribe er Museet Ribes Vikinger, som i 2020 fejrer 25-års jubilæum. Men der er nu en række nye museer på vej. Jacob A. Riis Museum åbnede i 2019, og i 2020 åbner Heksemuseet. Tre andre museer er også på vej, ligesom der skal findes penge til en fuldstændig ny-installering af Ribes Vikinger. Der er for ganske nyligt modtaget tilsagn fra Velux fonden om et stort beløb til planlægningen af ny-installeringen.

Jeg er dr.phil., og har siden 2011 været direktør for Sydvestjyske Museer. Jeg var indtil da professor i samtidshistorie ved Syddansk Universitet og i mange år prorektor og institutleder. Jeg er formand for ODM, Organisationen Danske Museer, og har været meget involveret i bestyrelses- og udviklingsarbejde inden for kultur, uddannelse og regional udvikling. Jeg var for mange år siden medlem af kommunalbestyrelsen i Bramming Kommune.

Indkaldelse

Der afholdes ordinær generalforsamling i Ripensersamfundet

lørdag den 29. februar 2019 kl. 14.00

Ribe Katedralskole, Puggaardsgade 22, 6760 Ribe

- 1) Valg af dirigent og referent.
- 2) Beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år.
- 3) Forelæggelse af det reviderede regnskab for foreningen og for Dimittendfonden til godkendelse.
- 4) Indkomne forslag.
- 5) Forelæggelse og vedtagelse af budget for det kommende år og forelæggelse af forslag til medlemskontingent.
- 6) Valg af formand, bestyrelsesmedlemmer samt eventuelt suppleanter for disse sidste.
- 7) Valg af revisor og revisorsuppleant.
- 8) Eventuelt.

Ad pkt. 4:

Bestyrelsen fremlægger et forslag til ændring af vedtægterne for Dimittendfonden, se næste side.

Ad pkt. 5:

Bestyrelsen foreslår 170 kr. for almindelige medlemmer (uændret), og 0 kr. for de yngste fem årgange. (uændret)

Ad pkt. 6:

Formand: Hans Jørn Kolmos (S.67) er på valg og villig til genvalg. Bestyrelsen foreslår genvalg.

Bestyrelsesmedlemmer på valg: Hanne Krag Fugleholm, Hans Erik Christensen, Henrik Præstholt og Elisabeth Sydenham er alle på valg. Hans Erik, Henrik og Elisabeth er villige til genvalg. Bestyrelsen foreslår, at alle tre genvælges til bestyrelsen. Hanne ønsker ikke genvalg.

Til den ledige post i bestyrelsen foreslår bestyrelsen Ulla Kayser (S.75, mangeårig suppleant for bestyrelsen).

Ad pkt. 7:

Revisor Peter Finnerup (S.70) er villig til genvalg.

Revisorsuppleant Kirsten Hingeberg Larsen (R.65) er villig til genvalg.

Efter generalforsamling er der årsmøde med foredrag og efterfølgende buffet som nærmere beskrevet på foregående side.

Forslag til vedtægtsændringer for Dimittendfonden

Nuværende pr. 24. februar 2018	Ændringsforslag 2020
<p>§ 7 Dimittendfondens midler skal til enhver tid være anbragt til bedst mulig forrentning og på fuldt betryggende vis i pengeinstitut, eller i rentebærende indenlandske obligationer, efter beslutning af Ripensersamfundets bestyrelse.</p>	<p>§ 7 Dimittendfondens midler skal til enhver tid være anbragt med begrænset risiko til bedst muligt afkast efter rådgivning fra foreningens pengeinstitut efter beslutning af Ripensersamfundets bestyrelse.</p> <p><i>Kommentar:</i> For at handle med værdipapirer, skal foreningen have en såkaldt LEI kode. En LEI kode koster i anskaffelse ca. kr. 1.200 og fornyelsen hver år ca. kr. 600. Da Dimittendfondens midler er begrænsede, kan udgiften til en LEI kode være betydelig i forhold til afkastet. Pengeinstitutterne tilbyder i dag forskellige investeringsformer, hvor pengeinstituttet optimerer investeringerne løbende. Ved investering på denne måde (benævnt depotplejekonto hos Frøs Sparekasse, som er foreningens nuværende pengeinstitut) undgår foreningen at skulle have en LEI-kode, da foreningen i givet fald ikke behøver eget depot. Da pengeinstitutterne ved en sådan ordning investerer i både aktier og obligationer, er det nødvendigt at ændre vedtægterne, idet der i vedtægterne på nuværende tidspunkt står, at midlerne kun må investeres i obligationer.</p>
<p>§ 10 Vedtægterne træder i kraft den 24. februar 2018. Sstk. 2. Disse vedtægter erstatter vedtægterne af 27. februar 2010.</p> <p>Vedtøget på Ripensersamfundets generalforsamling den 24. februar 2018.</p>	<p>§ 10 Vedtægterne træder i kraft den 29. februar 2020 umiddelbart efter Ripensersamfundets generalforsamling.</p> <p>Sstk. 2. Disse vedtægter erstatter vedtægterne af 24. februar 2018.</p> <p>Vedtøget på Ripensersamfundets generalforsamling den 29. februar 2020.</p> <p><i>Kommentar:</i> Det foreslås, at ændringerne træder i kraft umiddelbart efter generalforsamlingen og at det tilføjes, hvilke vedtægter der erstattes.</p>

Katedralskolens juleafslutning 2019

Fredag den 20. december samledes elever og lærere som vanligt i Domkirken for at synge julen ind sammen. Det var første gang man var samlet efter Handelsgymnasiet ca. 200 elever er flyttet til bymidten. Det var tydeligt at se for begge sideskibe var godt fyldte. Der var en god stemning af fællesskab. Måske fordi alle skolens elever og lærere afslappet sammen havde spillet bingo om formiddagen da aflevering af store opgaver nu ikke længere skal ske inden jul!

Vi sang en salme af hver af de tre salmedigtere, Grundtvig, Brorson og Ingemann og musikklasserne sang og spillede i flere omgange..

Domprovst Jens Torkild Bak holdt juletale, som vi har fået lov til at bringe i sin helhed:

"Det juleevangelium, vi samles om her i Domkirken om et par dage, iscenesætter Gud – ikke som et dogmatisk læresystem; ikke som en idé, der argumenteres rationelt for, men som en historie. En historie, der bryder ind i verden og stiller kritiske spørgsmål til den bestående orden og de autoriteter, den hviler på. Fortællingen om barnet over for den kejserlige autoritet er en fortælling, der åbner spillet om verden fra en ny side. Det rummer altid et håb.

Kristendommen har igennem hele sin historie selv opbygget autoritet. men kristendommen har samtidig sig i en stadig autoritetskritik udadtil og indadtil. Ligesom alt, hvad vi forstår ved moderniteten, står på skuldrene af autoritetskritik. Af det ene faderopgør efter det andet, som for hver ny generation får gamle skeletter, man længst troede at være sluppet af med, til at vælte ud af skabet og kræver fortiden genfortolket.

De berømte 68'eres omfattende traditionsopgør, der efterlod den enkelte med en vældig frihed og hidtil ukendte valgmuligheder, fremstår eksempelvis i en ny generations øjne mest som indgangen til den helt store forbrugsfest og en uansvarlig omgang med naturens ressourcer - en kultur, der angiveligt allerede hen over det næste årti nødvendiggør en revolution af det danske samfund, og en revolution, der går helt andre veje.

Er det så godt eller dårligt, at der nu (igen) skal skiftes spor? Er der håb for fremtiden eller ikke?

Jarl Krausing, der international chef i den grønne tænketank Concito udtalte i et interview i september måned: *Det er vigtigt at holde fast i, at omstillingen også åbner nye*

muligheder for samfundet og måske endda kan give den enkelte dansker en bedre trivsel i form af et sundere og mere bæredygtigt liv. Det behøver ikke at være en katastrofefortælling, men også en, der rummer vision om et renere miljø, mere natur og større biodiversitet. Citat slut. Det lyder godt.

Håbet er ikke ligegyldigt. Uden et liv i håb og forventning, og handlinger, der har håbet som udgangspunkt, er vi i gang med at afmontere os selv som mennesker og skrive os selv ud af ligningen.

Den tyske filosof og sociolog Axel Honneth siger i en nyligt udgivet interviewbog helt generelt om sit forhold til samfundets aktuelle udfordringer: *At vi lever i mørke tider, det tvivler jeg ikke på. Jeg nærmer mig 70 år, og jeg tror, jeg vil kalde nutiden for den mørkeste tid i den del af mit liv, hvor jeg har været politisk bevidst. Men jeg vil stadig sige, at det ikke er grund til at opgive vores håb, ambitioner eller forventninger. Det ville selvfølgelig have været skønt, hvis alle menneskelige fremskridt ville komme uden modbevægelser, men den forventning ville være falsk.*

Det moderne samfund tilbyder - ligesom det kristne gudsforhold, der er et personligt anliggende mellem Gud og den enkelte – en stor frihed og en stor udfordring. En stor frihed, fordi vi står på skuldrene af et civilisatorisk faderopgør. Og en stor udfordring, fordi vi dér står med ansvaret alene.

Det er der en kunstner, som demonstrerer med al ønskelig tydelighed. Den svenske fotograf Saga Wendotte har en serie højæstetiske og samtidig noget foruroligende billeder, som hun kalder ”mellem virkeligheder”. De kunne ses på Fotografiska i Stockholm i oktober måned, men sikkert også andre steder. Hvert billede viser i forgrunden et nydeligt klædt barn med store smukke øjne. Så langt så godt. Men i baggrunden ser man en ulv liste diskret rundt mellem nogle sneklædte træer, eller et brændende hus. Eller også står barnet med en drabelig kniv i hånden eller et patronhylster om halsen. Og ser ind i kameraet. Uvilkårligt spørger man sig selv – og det

muligvis som en formulering af et udtalt spørgsmål i barnets direkte blik ind i kameraet: Er der ingen voksne? Er der slet ingen voksne til stede her? Men det er der ikke. Der er ingen voksne på billederne.

Jeg kender ikke Saga Wendotte, men kan ikke lade være at tænke, at det er et fremragende øjebliksbillede af verden i dag. Der er ingen voksne til stede i verden længere i gammeldags forstand, om man så må sige. Tilbage er der kun os, der står med friheden og ansvaret. Den frihed og det ansvar, vi i kristendommen spejler i det dobbelte kærlighedsbud, der giver retning til begge dele, både friheden og ansvaret. Og synes vi opgivende, at ansvaret er for stort for os ”små” mennesker, bør vi huske, hvad en anden svensker, Greta Thunberg, har gjort til sit mantra: Ingen er for lille til at gøre en forskel. Det bekræftes i hvert fald også af den historie, der er i centrum her i kirken i juledagene.

Med disse ord ønsker jeg Katedralskolens elever og lærere en glædelig jul og et godt nytår!"

Rektor Bennike

Rektor Kristian Bennike talte herefter således:

Kære elever og medarbejdere, tidligere elever og ansatte

Det er dejligt at vi kan samles og ønske hinanden glædelig jul her i domkirken.

Så får vi oven i købet god musik serveret af 3.g'erne. At eleverne synger i kirken er i virkeligheden en meget gammel tradition og går vi fire hundrede år tilbage var det også en væsentlig indtægtskilde for skolen. Hvis man ville have sang til en begravelse, skulle skolen have såkaldte ligpenge. Tre mark hvis én klasse skulle møde op. For tre rigsdaler kunne man få hele skolen til at møde op og hvis der skulle synges på latin, kostede det fire rigsdaler. I dag så vel som dengang var det en daglig øvelse at få pengene til at række når man driver skole. I 1699 skrev rektor til kongen og beklagede sig over at folk var begyndt at begrave deres døde fra landsbykirkerne rundt om Ribe netop for at spare ligpengene. I dag ville man have kaldt det omprioritering af midlerne.

2019 har været et spændende år med en fantastisk translokation i sommer. I strålen-

de solskin sprang studenterne ud med huer i alle farver. Det er et godt billede at have på nethinden på en kølig mørk december dag. Glæd jer til foråret og glæd jer til alle de oplevelser der venter på jer på den anden side af nytår.

For første gang går 3. årgang på juleferie uden en overstået SRP eller SOP. Det arbejder ligger forude og ender med et mundtligt forsvar til sommer. Jeg er sikker på at det nok skal gå godt. Foråret er for mange af jer også rejsetid, og jeg håber I glæder jer til studie-ture til nær og fjern.

Endelig vil jeg nævne at 2020 er 100-året for Genforeningen. Der bliver holdt et stort folkemøde i Ribe med et hav af spændende aktiviteter. Desværre er det lige på det tidspunkt i maj måned hvor I har læseferie inden eksamen. Prøv alligevel at se om der kan presses enkelte oplevelser ind jeres kalendere. Under alle omstændigheder kommer I i løbet af foråret til at høre meget om genforeningen og det at leve i grænselandet.

Til slut vil jeg takke alle deltagere og medvirkende her i dag, og jeg vil ønske jer alle en glædelig jul og et godt nytår!

Weis Stue

HOTEL
RESTAURANT
TORVET
6760 RIBE
TLF. 75 42 07 00

Vi mødes i
Kvickly

Seminarievej 1 - 6760 Ribe - Tlf. 75 42 11 00

*Vi har af forfatteren, Jan Kaare Brink fået lov til at bringe denne artikel fra Ribe Dom-
sogns kirkeblad, august-november 2019*

Min domkirke - Tiden går eller gør den?

Jan Kaare Brink, 86 har fra 1975 til 2012 været praktiserende øjenlæge i Ribe.

Jeg holder meget af tiden. Er meget fascineret af tiden som begreb. Forstår ikke tiden, men er klar over, at den er der, uden at den kan opfattes med vores sanser. Du kan ikke se den, du kan ikke høre den. Den kan ikke føles eller lugtes eller smages. Men den er der. Eller er den? Mennesket har vel altid været fascineret af dette uhåndgribelige fænomen.

Tiden er selve livet. Uden tid intet liv.

Ingenting ville eksistere uden tiden. Den er både livet og døden på jorden og i universet.

Mennesket har forsøgt at forstå tiden, at få fat i den, få hold på den, beherske den og måle den for på den måde at gøre den mere begribelig og håndgribelig.

Siden tidernes morgen, selve tidens begyndelse, universets skabelse og menneskets gang på jorden har man forsøgt at måle tiden, måske først med simple solure, senere med bygningsværker som Stonehenge i England som et af de kendte. Og i masser af andre bygninger, hvor senere års forskning har vist, at der på bestemte tidspunkter om året falder lys ind i bygningen på et bestemt sted, som har en speciel funktion eller betydning.

Før Domkirkens ur kom til Ribe i 1696, havde byens vægtere siden 1300-tallet hver time sunget deres vægtervers i byens gader, således at borgerne på den måde blev orienteret om tidens inddeling og samtidigt mindet om, at der blev holdt ro og orden i gaderne.

Og den dag i dag er der – indirekte i hvert fald – en vis forbindelse mellem Domkirken og vægterhvervet, idet en af kirketjenerne i sin fritid er vægter for byens turister.

Men tidens gang skal måles, og det foregår i Ribe Domkirke med urværket fra 1696, ombygget 1931–33. Det er ikke styret digitalt fra atomuret i Frankfurt, i hvert fald ikke direkte, men alligevel indirekte derved, at der ligger et sådant nær ved urværket, således at man til enhver tid kan foretage de nødvendige småreguleringer på det store mekaniske urværk, når metallets minimale udvidelse eller sammentrækning på grund af temperatur-svingninger har været årsag til ændringer i urets gang. Så hvis nogen har undret sig over, hvor præcist det gamle Domkirkeur viser tiden, så har det den forklaring, at den kyndige kirketjener, der dagligt holder opsyn med urets funktioner, med mellemrum foretager de nødvendige småjusteringer af tandhjulene i urværket.

Uret har et 24-timers værk og skal trækkes op hver dag året rundt, helst omtrent på samme tidspunkt hver dag indenfor 1–2 timers intervaller. Og det er her, at jeg har fået det privilegium at komme ind i billedet som en af de 4–5 personer, der sørger for at trække de fire tunge blylodder, hvoraf det tungeste vejer 90 kg, de cirka 10 meter op, som kabellængden tilsiger. Når der er fire lodder, skyldes det, at der foruden selve urværket er kvarterslag, timeslag og klokkespil, som hver kræver deres individuelle lod. Det tager små 10 minutter at trække de fire lodder op, som så bruger 24 timer på at nå de 10 meter ned igen.

Som sagt opfatter jeg det som et privilegium at få lov til på denne måde at være en lille del af Ribe Domkirkes hverdag, og det passer fint ind i min egen hverdag, når jeg alligevel cykler den 21 kilometers rundtur i Nationalpark Vadehavet og allerede ude fra diget ved Mandø Ebbevej kan se Domkirken stå som et majestætisk monument i silhuet hævet over det flade marsklandskab, i begyndelsen kun som et meget lille billede på net-hinden i den nordøstlige horisont for efter-

hånden som jeg kommer nærmere at vokse sig større og større, indtil jeg ad bærmevejen langs diget når Bjerrumvej, som fra diget sigter direkte ind mod Domkirken, der, når jeg er nået ind til Ribe ved Ringvejen, står mægtig og monumental i hele synsfeltet.

Når man træder ind i Domkirken, bliver man straks betaget af kirkerummet, som er stort og smukt og fyldt med detaljer og historie, som der kunne bruges dage og uger, ja år, på at udforske. Carl-Henning Pedersens mosaikker og loftsmalerier er kun en lille, men iøjnefaldende, del af det. Er man heldig, kan det hændes, at organisten sidder og øver sig på orgelstykker, som fylder rummet på dejligste vis.

Der er 143 trappetrin op til uret og yderligere 143 trin op til toppen af tårnet, hvorfra udsigten er næsten ubeskrivelig smuk og betagende. Står man på landjorden, er der 5 km til horisonten. Står man på toppen af borgertårnet, som er 50 meter højt, er der godt 25 km til horisonten, så i klart vejr burde man kunne se en del omliggende sognekirker, også dem, der ligger væsentligt længere borte end de nævnte 25 km.

Hvor stor betydning det gamle Domkirkeur har for ripenseren fremgår af, at der ikke skal megen uregelmæssighed til, før telefonen ringer i kirketjenerens kontor, og borgeren gør opmærksom på, at uret ikke går præcist eller at klokkespillet ikke fungerer. Så bliver det rettet af den kyndige kirketjener.

Og freden sænker sig igen over byen.

Som den har gjort i hundredvis af år.

Og forhåbentlig vil fortsætte med de kommende århundreder.

For tiden går. Eller gør den? Der er grænser for menneskets og videnskabens forståelse af tiden og livets natur. Nobelpristageren i kvantemekanik Werner Heisenberg sagde det således: „Den første slurk af videnskabens bæger gør os til ateister, men på bunden af bægeret venter Gud.“

Hvis du er i tvivl, så hold fast i det, du har: nuet.

Tempus fugit.

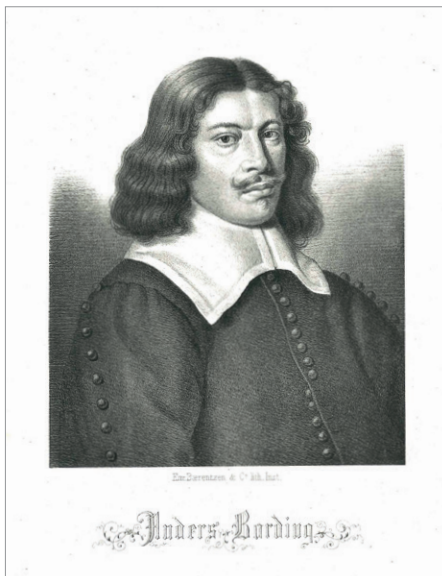
Anders Bording Christensen Digter Etc.

Hans Christian Vester

I juni måned 2019 fandt der en prisoverrækkelse sted på Københavns Rådhus. Tre medier var nomineret til Medieprisen, og tre projekter var nomineret til Journalistprisen. Priserne, der er indstiftet i 1964, uddeles af Danske Medier. Medieprisen tildeles et specialmedie, der har været dygtig til at ramme sin målgruppe samtidig med, at der er opbygget en sund forretningsmodel. Journalistprisen gives til en person eller et team, der har praktiseret kvalificeret dybdejournalistik til et specialmedie. Priserne gives typisk til fagblade og faglige organisationers hjemmesider eller andre platforme. Det kendetegner de projekter, som belønnes med Journalistprisen, at der er fortalt en historie eller afsløret en række forhold, som giver genlyd i dagspressen og dermed igen i en bredere offentlighed. De redaktionelle og journalistiske hædersbevisninger har navnet 'Anders Bording-priserne'. Hvem var Anders Bording, og hvorfor lægger han navn til disse priser?

Anders Christensen Bording, der flere steder skrev sine initialer ABC, leverede en pressehistorisk pionerindsats med Den Danske Mercurius, som han med kongelig understøttelse redigerede, skrev og udgav i årene 1666-1677. Danmarks ældste avis og Danmarks første journalist er således to sider af samme sag. Anders Bording var enevældens PR-mand i forhold til den del af befolkningen, der kunne læse og som fik Den danske Mercurius i hænderne. Avisen udkom en gang om måneden, og Bording var leveringsdygtig i hele 11 år uden afbrydelser. Avisen var skrevet på vers, og det blev til hele 14.700 aleksandrinere, det vil sige linjer med seks jamber: seks tryksvage stavelser og seks trykstærke stavelser med en lille pause, cæsur, i midten.

I avisen berettede Bording om centrale begivenheder i ind- og udland siden det forrige nummer af avisen. Stoffet var organiseret efter lande: først Danmark, herpå Sverige, Tyskland, Frankrig, England, Holland og videre til mindre centrale lande fortrinsvis i Europa. I den første avis skrev Bording blandt andet om søkrigen 1665-67 mellem England og Nederlandene, og han formaner at holde flåden klar:

Litografi af Anders Bording

Naar Nabolauget staar i liusen Brand og Lue,
Mand for Ulykke vel maa frygte sig og grue,
Vor Cimber Løve trint omkring sig merker Krig,
Maa derfor væbne sig mod Overvold og Svig.
Omskiøndt hand intet ont af nogen vil formode,
Det skader ikke dog, hand færdig har sin flode,
Med hvis (dvs. hvad) som der til hør,
mand Aar omkring et Sverd
Paa siden ofte bær for en ond Aftens Færd.

De udenrigspolitiske aspekter har Bording hentet i tilsvarende aviser, der udkom i Frankrig og Tyskland; det er således så som så med den opsøgende journalistik.

Et meget charmerende aspekt ved Bordings avis er de mange træk fra hverdagslivet: angreb på ågerkarle, bageres og bryggers for høje priser, vielser og begravelser i adelen, handelsefterretninger og meldinger om høst, toldsatter og vejrlig. I avisen for februar 1667 kommenterer Bording det forhold, at sommeren 1666 havde været varm, men at den efterfølgende vinter var meget kold:

Sig skøt (dvs. næsten) Italiensk forgangen
Sommer teede,

I det hun os paakom med usædvanlig Heede,
Enhver sig træet og mat befandt af Solens Brand
Og raabte paa Kaaldskaal, Citron og Ledske-vand,
Men paa Spidsbergisk snart os Vintren det betaler
Og med sin Snee-knog, Iis og Kuld igjen os svaler,

Nu tages oftere vor Kakkelovn i Favn

End den fornemste Møe, som er i Kiøbenhavn.

Så fik vi den viden: koldskål evt. med citron er ikke nogen ny opfindelse! Som en kuriositet kan nævnes, at der i den mængde bøger og artikler, som er skrevet om Bordings forfatterskab, findes en ældre artikel, der har registreret det danske vejr, som det er beskrevet i Bordings aviser. Det må siges at være en helt særlig vinkling; men sikkert interessant nok!

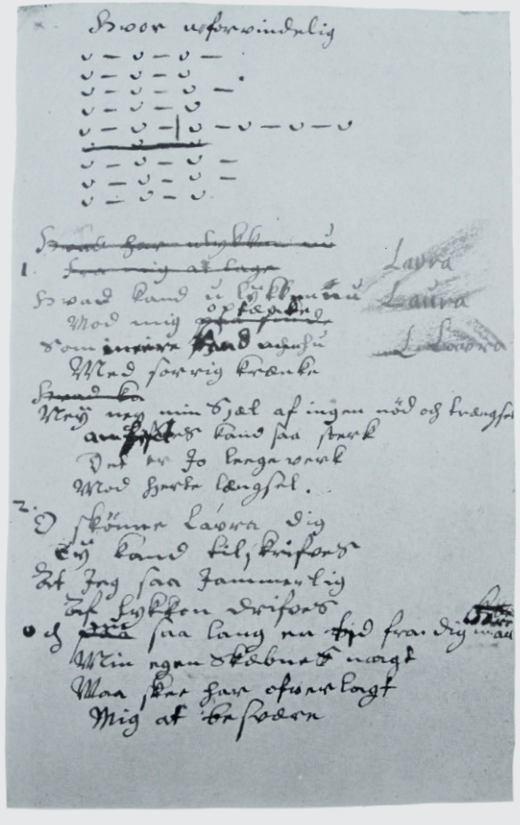
I muren på den gamle skolebygning overfor hovedindgangen til Ribe Domkirke sidder der en indmuret marmortavle med denne ordlyd: "Her var fra c 1500 indtil 1856 Ribe Domscole. / Peder Palladius ved 1510 / Anders Sørensen Vedel 1557-61 / Anders Bording 1626-37 / Ole Borch 1637-44 / Hans Adolf Brorson 1709-12 / vare blandt dens navnkundigste Disciple". Øverst i trapperummet til H21 og H22 hænger der syv portrætter, hvor de fem øverste er de tidligere elever på vores skole, som nævnes på den netop citerede

Bording læser på trykkeriet det første tryk af sin avis. Maleri af Rasmus Christiansen, 1902, Dansk Pressemuseum

tavle. Portrættet af Anders Bording er en gengivelse af Karel van Manders oliemaleri fra 1645, hvor Bording var 26 år gammel. Det originale billede hænger på det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg. Maleriet viser en smuk ung mand – en sand kavaler, hvor den fyldige, mørke paryk falder blødt ned over den hvide halskrave. Der er nærvær i øjnene, hvor vi også ser en ligefrem mandighed. Hele ansigtet udstråler ro og harmoni. Billedet, der følger denne tekst, er en litografi fra midten af 1800-årene fremstillet efter det omtalte oliemaleri.

Anders Bording er født og opvokset i Ribe, hvor hans far var provincialmedicus (embedslæge) for Ribe Stift, det vil sige, at Anders Bording er ud af det formuende og dannede borgerskab. Faderen havde giftet sig ind i en af Ribes pengestærke familier. I Sønderportsgade i et indhak på bagsiden af Det gamle Rådhus sider der en mindetavle med denne ordlyd: "Digteren / Anders Bording / udgiver af den første / danske avis / fødtes her / 21 jan / 1619". Det middel-

Side fra en kladdebog viser Bordings arbejde med metrikken i et digt

alderlige stenhus blev først byens rådhus i 1709. Det er således i år 400 året for Anders Bordings fødsel. Ribe by har for længst hædret ham ved at lade en vej i Tange-kvarteret bære hans navn.

Efter elleve år i latinskolen i Ribe dimmitteres Anders Bording atten år gammel til Københavns Universitet. Da faderen dør tre år senere, viser det sig, at familiens formue er smuldret op, hvorfor Anders Bording må tage stilling som huslærer på forskellige godser eller adelsgårde hovedsagelig i Jylland. I 1658 erhverver han sig magistergraden ved Sorø Akademi. En kortvarig ansættelse som rektor på latinskolen i Slangerup efterfulgtes i 1664 af en tilsvarende kort tid i en stilling som lektor i teologi ved Ribe Domkirke og med

kaldsforpligtelser i Vester Vedsted. Anders Bording havde det givetvis vanskeligt med faste embeder. Livet som fri kunster virkede tillokkende. Efter et år i Ribe søgte han til København, hvilket var indgangen til årene med udgivelsen af Den Danske Mercurius.

Digteren Anders Bording skrev ikke digtsamlinger, som skulle udgives og sælges. Bording var tidstypisk lejlighedsdigter, det vil sige, at han skrev digte til særlige lejligheder, hvilket kunne være sociale begivenheder i form af sørge- og mindedigte til begravelser, fødselsdags- eller andre lykønskingsdigte eller det kunne være bryllupsdigte. Bording har skrevet godt 200 digte her i blandt 36 salmer og 44 hyrdedigte. Hyrdedigtningen er inspireret af den antikke opfattelse af det frie liv som hyrde, hvor hyrden tilbringer dagen med flirtende erotik i et idyllisk landskab. Digtene bygges typisk over en ret fast skabelon med konventionelle figurer med antikke navne. I det hele taget var Bording særdeles belæst i den antikke litteratur, og han skriver selv, at vuggen for hans digteriske muse har stået på latinskolen i Ribe. Bordings digte er fortrinsvis skrevet i årene før udgivelsen af den danske Mercurius.

De mange år uden fast embede eller med Bordings egne ord uden de tre k'er: "Kald, Kiortel, Kone" resulterede i, at Bording måtte leve af sin pen. Det er i det lys, vi skal forstå, at han ofte skrev digte til magtfulde personer for at bringe sig i behagelig erindring. Bording var oprigtig kongetro, men har haft en fordel af at skrive et dusin hyldestdigte til kongehuset. Det kan vi se i forbindelse med, at kongen understøttede Den Danske Mercurius.

Bordings digte tegner et bredt og rummeligt billede af den virkelighed, han levede i: han formår ganske enkelt at få en broget mangfoldighed af kulturelle, samfundsmæssige og personlige forhold sat på vers. I digtet "Studenters Rentecamer" (skatkammer, finansministerium) skriver Bording lystigt om det frie studentertiliv:

JT (Et) lystigt Sind med vjn i glas
Der til en vakker Pige
Det er Studentens rette pass
Det er hans Kongerjge

Og senere i samme digt:

STuderit har jeg vel min Bog
Hebræisk og Grædsk kan snakke
Maa som en anden Betler (tigger) dog
Mig giemmel Verden pracke.

Som digter og avisredaktør leverede Bording en betydelig indsats; men det er ikke mange af hans tekster, der har en karakter, så de kunne have almen interesse i dag. En enkelt af hans verdslige viser har overlevet gennem flere udgaver af en studentsangbog, I Regensens Visebog har man kunnet finde Bordings lystige drikkeviser ”Frisk op, når djævelen gør sig vred”, som her gengives i en noget moderniseret sprogdragt. Første strofe har denne ordlyd:

1. Frisk op, når djævelen gør sig vred,
Da vil jeg lystig være,
Slet ingen ting er ham så led,
Som fryd i tugt og ære.

Det optimistiske tonefald fortsætter de efterfølgende strofer, selv om der omtales livsfilosofiske aspekter af mere dystre karakter. I syvende strofe må vi forestille os, at vi er på en beværtning, idet der opfordres til at drikke vin, synge, musicere og danse. Pigenavnet Galathe i ottende strofe er hentet i hyrdedigteningen, og den siren-søde stemme refererer til de smukke sangerinder, sirener, der lokkede Odysseus, som vi kan læse hos Homer.

7. Hent ind den allerbedste vin,
Hr. vært lad flasken flyde,
Skaf dertil sukkerkandis fin,
Jeg skal det vel forskyld
8. Du smukke dreng, syng op, lad se
Din siren-søde stemme,

Syng om den skønne Galathe,
Så vil jeg sorgen glemme.

9. I friske brødre pønse på,
Hvad I vil musicere,
Vi sankes ikke hver dag så,
Måske ret aldrig mere.

(...)

11. En Cinqvepas, en galliard,
Hvo den har lært at træde,
Han lader se sin vis og art,
Vi andre ville kvæde.

Den efterfølgende håndfuld strofer har kærligheden og kvindekønnet i fokus, og det er i al ærbarhed, som det sig hør og bør i en dannet drikkeviser. De to sidste strofer fungerer konkluderende:

18. Thi vil jeg her i søden vin,
Al min uro begrave,
Far vel O sorg, med pine din,
Du skal min afsked have.
19. Frisk op derfor i kærlighed
Frisk op i smukke dyder,
Frisk op i tugt og ærlighed,
Trods hvem det end fortryder.

Stilhistorisk skriver Bording i barokken, hvor de helt store mestre hedder Anders Arrebo og Thomas Kingo. Barokken er som stil kendetegnet ved en udpræget formbevidsthed; det er kunstdigtning med stort ’K’. Vi har typisk en stram, evt. symmetrisk komposition og mange raffinerede retoriske og stilistiske træk. Men her adskiller Bording sig en del, fordi han skriver i et mere umiddelbart tilgængeligt sprog. På ét punkt ser vi, at Bording tæt følger barokkens regelæstetik: metret, rytmen og strofebygningen skal være i orden. Her har vi en stramhed set i forhold til for eksempel folkeviserne. I dansk verslære har Bording lagt navn til Bording-strofen, som er en strofe, hvor versene består af

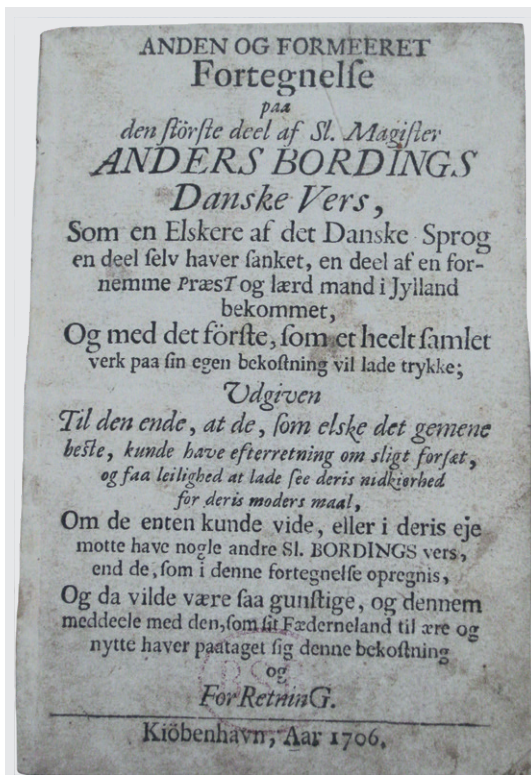
Titelbladet fra de samlede skrifter "M. Anders Bording's Poetiske Skrifter"

fire jamber, hvilket giver et let løb i digtet. Bordings tekster har stiltræk, der peger frem mod klassicismen i det efterfølgende århundrede.

Bording's mange lejlighedsdigte kan vi kalde for brugslitteratur. Nogle af teksterne er fra Bording's hånd måske udgået i ét eksemplar; men det er mere sandsynligt, at digtene er trykt i få eksemplarer til runddeling og fælles brug ved den lejlighed, som det enkelte digt er digtet ind i. Nogle af digtene har cirkuleret i afskrift. I 1735 udkom Anders Bording's samlede skrifter i et trykt bind. Det var første gang, de samlede værker af en dansk forfatter udkom. På bogens titelblad, der er trykt ved denne artikel, kan vi se at "Mag. Peder Terpager, Læremester i den hellige Skrift i Ribe" er anført som medudgiver. Før vi hører lidt om Terpagers forbindelse med Bording, skal vi lige have præsenteret Peder Terpager, hvis far ejede Terpagers Gård, som med dette navn ligger i gågaden i Ribe i dag.

Peder Terpager (1654-1738), student fra latinskolen i Ribe 1674. Efter studier i filosofi og teologi blev Terpager konrektor på sin gamle skole i Ribe. I 1677 tog han magistergraden. Fra 1687 var han lektor i teologi ved Ribe Domkirke samt sognepræst i Vester Vedsted. Fra Terpagers hånd foreligger en række lærde afhandlinger; men hans blivende indsats er de historiske undersøgelser og fremstillinger af Ribes historie, som kulminerede med bogen Ripæ Cimbricce. Værket, der er skrevet på latin, er en vigtig kilde til vor bys historie – også selv om der er fortolkninger, der ikke holder i dag.

Terpager betragtede Bording som Danmarks største digter. Derfor indrykkede Terpager en annonce i publikationen Ex-

Titelbladet fra bibliografi: "Anden og formeert Fortegnelse paa..."

traordinaires Maanedlige Relationer for januar 1680, det vil sige tre år efter Bordings død. Terpager meddelte, at han agtede at udgive Bordings samlede skrifter, og han bad derfor offentligheden tilsende ham, hvad den må ligge inde med af tekster fra Bordings hånd. Terpager fik meget materiale, men projektet gik i stå. I 1699 fik Terpager støtte fra anden side. Nye forespørgsler rundt om i landet kastede nyt materiale af sig. Man kan forestille sig, at det lille affotograferede hæfte fra 1706, der er en bibliografi over Bordings tekster, er et resultat af den nye indsamlingsrunde. Projektet strandede igen, og der skulle gå endnu tredive år, før Bordings samlede skrifter udkom. Da var Peder Terpager blevet 81 år.

Sydvestjyske Museer åbnede i juni 2019 Jacob A Riis Museet for at få mulighed for at fortælle om denne mands spændende livshistorie og store indsats i USA. Riis var en pioner i udviklingen af fotojournalistikken. 400 år tidligere i 1619 fødtes Anders Bording, der fik opgaven med at udgive den første danske avis, i samme by

som Jacob A. Riis. Det er da lidt forunderligt med hele to pressehistoriske notabiliteter fra samme by dens størrelse taget i betragtning.

Litteratur:

Anders Bordings 'Samlede skrifter', Det dansk Sprog- og Litteraturselskab, 1984

Carl Dumreicher: 'Anders Bording. Udvalgte vers', 1955

Paul Ries: 'Anders Bording', Arkiv for Dansk Litteratur, dsl.dk

F. Rostgaard og P. Terpager: 'Den berømte og velfortjente M. Anders Bordings Poetiske Skrifter', 1735

RESTAURANT

Backhaus

AP.S.

STEDET HVOR MAN SPISER GODT - MØDE- OG SELSKABSLOKALER OP TIL 65 PERS.

GRYDERGADE 12 - 6760 RIBE - TLF. 75 42 11 01

Restaurant Sælhunden

v/Rinda Klausen

Skibbroen 13 · 6760 Ribe · Tlf. 75 42 09 46 · Fax 75 41 04 31

www.saelhunden.dk · saelhunden@stofanet.dk

Katedralskolens legater og beretninger fra legatmodtagere

Ved juleafslutningen oplyste rektor Ben- nike at der i starten af december var ble- vet uddelt legater på tilsammen 50.000 kr. til deling mellem fire Ribe studenter på videregående uddannelser. Legaterne var Lauridsens Legat og Ripensersamfundets Jubilæumslegat, der som alle skolens store legater er stiftet af tidligere elever fra Kate- dralskolen. Der uddeles 4-5 portioner hvert halve år efter ansøgning. Når de anvendes til støtte for ophold ved uddannelse uden for Danmark, kan de modtages uden be- skatning. Ripensersamfundets formand er medlem af legatbestyrelsen.

De fire studenter som fik legater i december er:

Louise Thomsen, student 2013. Louise læser medicin og skal til Grønland på kli- nikophold.

Emma Thonesen Hostrup, student 2016. Hun læser til diplomingeniør i bioteknologi og skal på studieophold i Sydney.

Stine Foss Petersen, student 2013. Stine læ- ser grafisk design og skal på studieophold i San Francisco.

Ditte Søgaard Enevoldsen, student 2015. Hun læser til sygeplejerske og skal i praktik i Bergen.

Rektor opfordrede skolens elever til at hu- ske skolens rejselegater når de engang som studerende ønsker at komme til udlandet på studieophold.

Rektor uddelte herudover 12 legater af 500 kr. til flittige og dygtige elever. De fle- ste af legaterne er stiftet af tidligere elever og enkelte lærere, her i blandt lektor Amor- sen, der var matematiklærer. Rektor nævnte at det var en smuk måde at udødeliggøre sit navn på, og hvis der skulle sidde en enkelt eller to matematiklærere, så var det måske en ide at begynde at lægge lidt til side!!

I det følgende kommer der to beretninger fra studerende som tidligere har modtaget rejselegat. Begge har valgt at tage til Grøn- land. Det er rigtig godt at unge studerende får godt kendskab til landet deroppe.

Beretningerne er lånt fra Katedralskolens Årsskrift 2019.

Specialeskrivning i Grønland

Christina Munch Jensen

Mit 10. og sidste semester på kandidatud- dannelsen i Socialt Arbejde foregik i Nuuk, hvor jeg skrev mit speciale. I den forbindel- se modtog jeg et legat fra Ribe Katedralsko- le. Gennem min tid på Ribe Katedralskole blev min interesse vakt for samfundsmæs- sige forhold, og et år efter, huen var kom- met på, startede jeg på Statskundskab på Aarhus Universitet. Da jeg altid har inte- resseret mig meget for det sociale område, valgte jeg at læse videre på kandidaten i Socialt Arbejde på Aalborg Universitet. På den måde kunne jeg kombinere det brede blik på det politiske system fra Statskund- skab med en mere specialiseret viden om det sociale område. På kandidaten i Socialt Arbejde beskæftiger man sig for eksempel med børn og unges mistrivsel, ældre og handicappedes sociale problemer, misbrug eller kultursammenstød. Efter 4½ år på universitet og kun med specialet foran mig var det sidste udkald for et semesterophold i udlandet. Da min kæreste besluttede sig for at tage et semester af sit biologistudie i Grønland, greb jeg muligheden og tog med for at skrive speciale om et emne relateret til det grønlandske socialområde.

Inden jeg tog til Grønland, fandt jeg en interesse i at undersøge danske og grøn- landske aktørers samarbejde omkring ud- satte grønlanders migration til Danmark. Hjemløsheden er stigende i Grønland i en

sådan grad, at det sociale system har svært ved at følge med. I håbet om en bedre tilværelse søger flere mod den sydlige del af Rigsfællesskabet, Danmark. En flytning der for nogle ender med en tilværelse i en meget udsat position præget af massivt misbrug og hjemløshed. Flere danske aktører melder desuden om en stigning i antallet af unge udsatte grønlandere, der er dårligt klædt på i forhold til at indgå i det danske system, og som opsøger et udsatte-miljø på fx Christiania eller Sundholmen som det første sted, når de lander i Danmark. På den måde er der en lille gruppe af grønlandere, og dermed danske statsborgere, der synes at blive tabt mellem de to rigsdele uden at få den tilstrækkelige hjælp til en bedre tilværelse. Jeg valgte derfor at skrive speciale om det praksisnære samarbejde på tværs af Rigsfællesskabet i forhold til denne gruppe af borgere.

Specialestuderende i Nuuk

Med mit specialeemne og det praktiske på plads landede jeg midt i februar 2019 i Nuuk. Her blev jeg indkvarteret i en hyggelig kollegiebolig sammen med min kæreste og to andre biologistuderende. Da jeg ikke havde nogle undervisningstimer i Nuuk, var det helt op til mig selv at strukturere min hverdag. Når jeg ikke indsamlede empiri til mit speciale, sad jeg ofte og arbejdede på biblioteket på Ilisimatusarfik, Grønlands Universitet, hvor jeg var indskrevet som gæstestuderende. Inden jeg tog til Grønland, havde jeg foretaget interviews med forskellige aktører i Danmark, der på forskellig vis arbejder med udsatte grønlandere, og efter min ankomst i Grønland fik jeg arrangeret interviews med forskellige fagpersoner i Nuuk. Senere fik jeg mulighed for at lave feltarbejde på Koefoeds Skole, der er et aktiveringstilbud til ledige og udsatte voksne.

Her deltog jeg i de daglige gøremål og fik mulighed for at snakke med en række grøn-
lændere, der var ramt af hjemløshed og som
levede med sociale problemer tæt inde på li-
vet. Det var to meget lærerige uger, der gav et
spændende indblik i socialt arbejde i et andet
land med helt andre udfordringer, som for
eksempel de store fysiske afstande, mangel
på uddannet og kvalificeret arbejdskraft og så
videre, end dem jeg kender til fra Danmark.

Meget at opleve og se

I min fritid fik jeg, ofte i selskab med andre
studerende, oplevet en masse af de ting, som
Nuuk har at tilbyde: svømmehal, moderne
caféer, ski, sejlture, biograf, teater, hyggelige
værtshuse, nordlys, storcenter og selvfølgelig
den storslåede natur, der omkranser Nuuk.
Den bød på de vildeste oplevelser, om så det
var på ski, til fods på vandretur i fjeldene,
til båds i fjordsystemet omkring Nuuk el-
ler på jagt efter det perfekte spot til nordlys.
I løbet af mit ophold var jeg også en tur i
Ilulissat, der ligger 300 km nord for polar-
cirklen. Her kan man se tusindvis af isbjerge
drive forbi byen og høre slædehundene hyle
ved spisetid. Selvom Grønland er en del af
Rigsfællesskabet, var det begrænset, hvad
jeg kendte til landet, inden jeg tog derop,
men i løbet af de fire måneder i Grønland
faldt jeg pladask for den grønlandske kultur,
den venlige befolkning, det rolige tempo
og den smukke, storslåede og barske natur.
Jeg vil helt klart anbefale andre at tage et op-
hold i udlandet i forbindelse med studiet, da
det giver én så mange oplevelser både på det
personlige og faglige plan. Jeg er meget tak-
nemlig for den økonomiske støtte, jeg har
fået fra Ribe Katedralskole, der var med til
at gøre mit Grønlandseventyr til virkelighed.
Tak!

Økologi og klimaforandringer i Grønland

Asger Buur Jensen

Mit ottende semester som studerende på
biologi ved Århus Universitet foregik i Grøn-

lands hovedstad Nuuk, hvilket har været en
kæmpestor og lærerig oplevelse for mig.

Da jeg startede på Ribe Katedralskole i
2009, var jeg fast besluttet på, at jeg en dag
ville leve af at være musiker. Derfor valgte
jeg linjen musik A, Engelsk A og billed-
kunst C. Så vejen for mig til at stå i Grøn-
land og studere økologi og klimaforandringer
skulle vise sig at blive en længere affære.
Efter gymnasiet tog jeg til optagelsesprøve
på sangskriverlinjen på Århus MGK, hvor
jeg til stor glæde blev optaget. Men i løbet
af det første år som musikstuderende blev
interessen for biologi, som jeg også havde
haft på b niveau i gymnasiet, kun større
og større. Jeg valgte derfor, at musikken
fremover skulle være en fritidsinteresse og
startede med at læse de fag op, som skulle
kunne få mig ind på biologistudiet.

Jeg startede på biologi ved Århus Uni-
versitet i 2015, hvor interessen for klima-
forandringers påvirkning på økosystemer
hurtigt blev vakt. Da jeg hørte, at Grøn-
lands Naturinstitut udbød kurser i samar-
bejde med Århus Universitet, var jeg på. Jeg
valgte Grønland, fordi der her er mulighed
for at se, hvordan klimaforandringer på-
virker økosystemerne i Arktis helt tæt på.
På grund af Grønlands placering i Arktis
er det sneen, indlandsisen og havisen, der
bestemmer, hvordan klimaet arter sig. Når
havis- og gletscherudbredelsen reduceres på
grund af klimaforandringer mindskes albe-
doeffekten i Arktis, hvilket betyder, at en
mindre del af solens stråler reflekteres til-
bage ud i rummet. Dette er en selvforstær-
kende effekt, som bevirker, at hastigheden
af klimaforandringer er højere i Arktis.

I Grønland blev jeg og tre andre danskere
indkvarteret i et rødt træhus, hvor vi skulle
bo under hele opholdet. Det var skønt at
have et fællesskab i huset og sammen med de
andre internationale studerende, hvilket også
betød mange gode stunder, når den ikke stod
på skole. Det første kursus, havisøkologi, var
lige på og hårdt. To intensive uger med un-
dervisning i de fysiske forhold i havisen og
de organismer, der lever i den. Derfor tog vi

på togt i fuld solskin og 15 minusgrader for at bore efter disse såkaldte havisalger. Algerne er vigtige, fordi de producerer en vigtig del af den energi, som transporteres op i fødekæden. Med havisens reduktion mister algerne deres levested, hvilket truer den arktiske marine fødekæde hele vejen op til isbjørnen. Et andet kursus omhandlede hvordan CO_2 optaget i nogle systemer enten reduceres eller øges som konsekvens af klimaforandringer. Faktisk vil den store Godthåbsfjord, som er Nuuks baghave, i fremtiden optage mere CO_2 , fordi større afsmeltning af indlandsisen vil føre til koldere vand, som kan indeholde mere CO_2 . Mit ophold i Grønland har givet mig indsigt i, hvordan man rent faktisk studerer klimaændringer, men også hvor svært det er at forudsige, hvad der vil ske. Meget af undervisningen foregik som projektarbejde i grupper med internationale studerende, hvilket har udviklet mig fagligt og højnet mine engelskkundskaber.

Grønland er vildt! Det er et kæmpe stort land som strækker sig det, der svarer sig til afstanden fra Skagen til Tunesien. Vinteren er hvid med dansende nordlys, mens som-

meren er grøn og fyldt med millioner af myg, der med sikkerhed vil ødelægge din vandretur, hvis ikke du er ordentligt forberedt. Og som jeg hørte en Grønlænder fortælle, så er der ikke langt til nye eventyr i Grønland, man skal bare hoppe i sin båd og så afsted. Derfor blev det også til mange fantastiske telt- og hytteture i fjeldene og på fjordene sammen med mine medstuderende. Grønland er også spændende, fordi det er et af de få samfund, hvor klimaforandringer vil medføre overvejende positive ændringer for befolkningen. Fiskeri vil blive nemmere, råstoffer bliver lettere tilgængelig og der åbnes nye sejlruiter, hvilket alt i alt vil tilføre Grønland flere investeringer og turister. Men det skaber også et samfundsdilemma, da nogen ønsker den traditionelle kultur, mens andre ønsker moderniseringen, hvilket også afspejles i den grønlandske politik.

Jeg kan på alle måder anbefale at tage på udveksling. Jeg havde i hvert fald en fantastisk og lærerig oplevelse! Tusind tak for tildelingen af Lauridsens Legat fra Ribe Katedralskole, der var med til at gøre mit ophold i Grønland muligt.

Katedralskolens bygninger fremhævet

Nyt fra Katedralskolen og Kunstmuseet

Den 1. januar 2019 blev alle skolens uddannelser samlet i Puggaardsgade, og alle elever blev budt velkommen af det samlede lærerkollegium den første skoledag i det nye år. Senere på foråret blev fusionen markeret ved en reception, med deltagelse af Esbjergs borgmester og samarbejdspartnere fra nær og fjern. Ud over rigtig mange gode skolehverdage har skoleåret budt på mange studierejser og besøg af elever både fra Tyskland, Frankrig og USA. Årets translokation blev afviklet i strålende solskin og med huer i mange farver.

I efteråret 2019 har der været besøg af folkeskoleelever til mange forskellige workshops, og her har elever helt ned til 3. klasse taget forskud på, hvad det vil sige at være elev på Ribe Katedralskole.

Det kommende år vil heldigvis ikke byde på byggerod, men der vil alligevel ske væsentlige forandringer. Skolen har nemlig fået ret til at tilbyde HTX gymnasieuddannelsen fra næste skoleår. Det vil stille krav om en række faglokaler, hvor der skal være værkstedsmuligheder. Det vil man søge at løse gennem samarbejde med skoler og virksomheder i Ribe og Bramming, ligesom der er aftalt samvirke med Aalborg Universitet, Esbjerg om brug af robotter.

Der har gennem mange år været en del unge fra skolens normale opland, som har valgt at tage til Esbjerg for der at få HTX uddannelsen. De seneste år har det svaret til en halv klasse, så man ser frem til at der vil være elever nok som vil vælge den kortere vej til Ribe som HTX-uddannelsessted.

Ribe Kunstmuseum byder i 2020 på grænseoverskridende udstillinger

Der bliver i 2020 ikke mindre end fem særudstillinger på Ribe Kunstmuseum. Udstillingerne beskæftiger sig på forskellig vis med det grænseoverskridende i kunsten før og nu og bliver realiseret med støtte fra en lang række fonde foruden Esbjerg Kommune og Kulturministeriets og Folketingets pulje til markering af Genforeningsjubilæet 2020. Fra 1. februar vises udstillingen Den anden guldalder. Johan Ludvig Lund over alle grænser. J.L. Lund var en af 1800-tallets store mestre. Han var professor på akademiet og var i samtiden en højt respekteret kunstner. Men hans internationale udsyn og tætte forbindelse til det tyske kulturmiljø har spærret for hans eftermæle, hvorfor de færreste i dag kender hans værk. Foruden på tre museer i Danmark vises udstillingen efterfølgende på Museum Behnhaus Drägerhaus i Lübeck. Samtidig vises en udstilling om maleren Agnes Smidt, der blev født i 1874 i Lundsmark lige syd for den gamle grænse ved Ribe og levede her det meste af sit liv. Som kunstner er hun mest kendt som sønderjydernes portrætmaler, men udstill-

ingen vil også vise, at hun mestrede landskabsmaleriet. Museet udgiver på åbningsdagen en bog om Agnes Smidts spændende liv og virke, skrevet af historikeren Inger Lauridsen.

Herudover byder året på en mindre udstilling med Hans Scherfig, over sommeren er det den danske landskabsmaler Ulrik Møllers værker, der fylder førstesalen og til efteråret åbner Stilhed før storm. Vadehavets kunst, som undersøger den kunst, der er blevet til i hele Vadehavsområdet siden midten af 1800-tallet til i dag. Vadehavet er på Unescos Verdensarvsliste og strækker sig over flere landegrænser Området har til fælles den helt særlige natur, hvor tidevandets daglige rytme skaber et unikt spisekammer for de mange fugle. Fuglene kender ikke til landegrænser. Og kunsten lader sig heller ikke bremse af en streg på landkortet. Derfor ønsker museet at skabe en udstilling, hvor de ypperste kunstnere fra de tre landes vadehavsområder præsenteres og formidles i form af en vandred udstilling, som museet håber også kan blive vist i Tyskland og Holland.

Man kan løbende følge med i museets virke på ribekunstmuseum.dk hvor man også kan tilmelde sig museets nyhedsbreve.

Skagensmaler-salen

Kort nyt fra Ribe

vlredaktøren

■ **Mølledammen** er fortsat et varmt emne i Ribe. Kommunens administration har fået udarbejdet en diger rapport om mulighederne for at vedligeholde Ribe Å, herunder især området mellem jernbanebroen og sluserne. Som det blev omtalt i forrige blad, er hele vandsystemet Ribe Å udpeget som ”Natura 2000” område. Det er en udpegningsområde som er en konsekvens af EU-regler. Hovedsigtet med udpegningsområdet er at styrke naturværdierne. Det skal naturligvis afvejes med vandsystemets evne til at bortlede overskydende vand fra dyrkningsjordene. Men det vil i området mellem jernbanen og sluserne kunne klare sig alene med vedligeholdelse af en strømmende, som man tydeligt så den sidste sommer. De tilstødende vandarealer var dækket med frodig grøde og rørvækst som det fremgik af billeder i forrige blad side 52 og 53.

Ser man Mølledammen lige nu, er der et fint og frit vandspejl, hvor man kun ser mindre grupper af rørvækst. Det skyldes delvis nedvisning af sommerens frodige vækster, men især nok den normale høje vintervandstand, som det ses på billederne og på billedet øverst side 3.

Svanerne er travlt optaget af at søge føde på bunden af åen ved Dagmarbroen og måske kunne en større flok svaner gøre kål på en del af opvækstpotentialet! Om ikke andet er det da ret spektakulært.

Travle svaner

Mølledammen ved Vedels Anlæg

Øst for jernbanebroen er der også lige nu store frie vandflader, dels ud for Høvænget og dels øst for Nipsvej, hvor der med god stabil frost jo engang var gode skøjtemuligheder. Mon der kommer sådanne vintre igen?

Hvis man holder den høje vintervandstand hele året, vil det måske begrænse grødevæksten og man vil få meget mere natur i Ribe Øster Å (hele området mellem jernbanebroen og Seem – Varming). Det ville naturligvis forde kompensations til de enkelte lodsejere, som udnytter deres enge om sommeren.

Fyrværkeriforbud er et andet varmt emne her efter nytår. Lørdag eftermiddag den 28. dec. rystede en kraftig eksplosion Torvet og nærmeste omgivelser. Det var et velvoksnet kanonslag der blev antændt ved vest gavlen af Kannikegården. Det resulterede i to store krakelerede ruder i stueetagen. Heldigvis var det kun de yderste ruder i de to termoruder der gik itu.

Selve nytårsaften gik det også livligt til på Torvet - og i hele Ribe. Det fik museumsdirektør Flemming Just til at foreslå, at det blev besluttet at fyrværkeri affyring skulle forbydes i den gamle bydel. Flemming Just henviste til ovennævnte og branden i Linddegården for 20 år siden, hvor der heldigvis ikke krævedes menneskeliv. Flemming Just tænkte også på hele Quedens Gård karreen med de nuværende og kommende museer.

Forslaget har medført en intens debat i byen og på de sociale medier, hvor der er

mange delte meninger fremsat. Mange har tilsluttet sig Flemming Justs forslag om i stedet at lave et fælles, stort professionelt fyrværkeri fra Hovedengen, som man jo har i forskellige festlige anledninger i løbet af året. Men mange har også sat spørgsmål ved hvem der så skulle betale for det. Det er af en Ribeborger foreslået at man til en konto indbetaler et beløb svarende til hvad man ellers ville bruge til eget fyrværkeri. Tja, mon Lokalrådet eller Beboerforeningen i midtbyen vil stå for det?

■ På **Jernstøberi-grunden** er opførelse af en stor Lidl butik gået i gang. Bevoksningen ud mod engene er for længst fjernet så byggegrunden ligger helt frit, når man fra nord kører ind til Ribe ad Saltgade. Det er det første projekt der sættes i gang på det store areal der bliver frit efter Jernstøberiets lukning. Bag Lidl vil de gamle bygninger fra støberiets start i 1848 ligge. Her er man godt i gang med at indrette manufaktur butik, som beskrevet i forrige blad. Men der vil også komme en mængde boliger i området efter en samlet plan, som tidligere er omtalt her i bladet.

En væsentlig del af boligerne opføres af Ribe Boligforening som lejeboliger og mange er allerede skrevet på venteliste!

Lidl butikken placeres op mod bygningerne, der ses på billedet og foran anlægges en stor parkeringsplads på det areal som for mange år siden var Esso-tankstation. Gamle Heimdalister tænker sikkert også på "Hvidebro" på dette sted!

Man skulle egentlig hellere have placeret Lidl-byggeriet op til engen i overensstemmelse den gamle bydels skarpe afgrænsning til Hovedengen. Det er nu heller ikke fordi vi er i bekneb for discountbutikker i Ribe, men den er nok en igangsættende faktor for hele bydelsprojektet.

Det bliver spændende at se hvorledes boligerne afgrænses til engene. Der skal helst ikke plantes for mange slørende buskvækster!

■ **Den gamle Amtsgård** ud til Koldingvej rummede indtil amternes nedlæggelse godt 400 medarbejdere. Det faldt til ca. 200 i 2012, men nu er der 360 medarbejdere fordelt med 270 i Skattestyrelsen og 75 i Færdselsstyrelsen samt 15 i Region Syddan-

Her bygges Lidl med Hvidebro i forgrunden

mark. Der er for nyligt luftet planer om at tilføre Færdselsstyrelsen øgede funktioner på klima og miljøområdet. Det vil betyde flere medarbejdere, så man nærmer sig Amtsgårdens kapacitet på ca. 420 arbejdspladser.

Der er ved udflytningen af statslige arbejdspladser flyttet nogle af de ansatte med, men de fleste er blevet ansat her efter udflytningen. Der er en del fra nærområdet, men rigtig mange kommer langvejs fra, hvilket har givet problemer med hensyn til parkering.

■ **Amfibiebåden "Mandøpiggen"** er en ny aktivitet i Vadehavet Nationalpark. Ideen om at bygge en amfibiebåd, der ved ebbe kunne køre op på sanderne i Vadehavet blev her i bladet omtalt for nogle år siden og redaktøren var dengang vist ret skeptisk!

Men den er nu en realitet, bygget i aluminium; og den er godkendt til at sejle med op til 12 passagerer. Ejer og skipper er Poul Erik Fredskild, som bor på Mandø sammen med sin familie der driver Café og Bed & Breakfast. Han fik ideen da han efter mange år med offshore arbejde ville hjem til øen. Der måtte være et marked for at transportere naturturister ud til oplevelse af Vadehavet med sæler og fugle og bunddyr som østers og muslinger. Men vel også lidt fiskeri i dybene?

Fredskild havde ikke forestillet sig at det ville tage tre år at realisere ideen. Men det lykkedes ved stædig fastholden og med tilskud fra Erhvervsministeriets Landdistrikt pulje. Sidste sommer kunne han så præsentere båden og demonstrere at den kunne sejle på meget lavt vand samt køre op på vaderne ved ebbe. Båden er 12 meter lang, formet som et rektangel og den har tre kraftige gummihjul. Den bagerste halvdel er styrehus og til ophold, mens den forreste del er helt åben. Her kan man i godt vejr nyde Vadehavs-naturen og måske kaste sin fiskesnøre ud.

I JyskeVestkysten er der beskrevet en tur som foregik på en solrig januar dag forleden.

Det var et fransk par fra Bretagne som var på rundtur i Danmark. De vidste hjemmefra at Vadehavet er nationalpark og de bookedede en tur med Mandøpiggen. Sammen med otte andre turister blev de sejlet ud for at se sæler og muslingebanker samt samle østers. De var meget betagede af oplevelsen af et helt andet ebbe og flod land/vandskab end det de kender fra hjemegnen med klippekyst og med mange meters tidevandsforskel. Iført waders indsamlede de østers på banker i nærheden af båden. De blev så ivrige, at de på et tidspunkt måtte skynde sig ombord på båden på grund af vandets hurtige stigning.

På båden fik de serveret smagsprøver af de indsamlede østers med champagne til – god stil! Men de havde også samlet en spandfuld som de havde med tilbage til Hotel Dagmar hvor de boede under det todages ophold i Ribe. Vejret var så godt, at de kunne få deres egne østers serveret på Torvet i fin eftermiddagssol. Man skal være

Mandøpiggen ved Kammerslusen

Det franske par på vaden

Den projekterede nye lange flydebro ved Kammerlusen

meget heldig for at opleve dette i januar måned i Ribe. Men det er jo kun i vinterhalvåret man kan risikere at spise østers fra Vadehavet. Om sommeren er vandet for varmt og østersene vil indeholde for mange alger som det ikke er sundt at spise.

■ **Ribe Sejlklubs** medlemmer har mange problemer med sejladsen på Ribe Å. De skiftende vandstande er et kendt problem sammen med sandbankerne i åen. Man skal vide hvor bankerne normalt er og også have fornemmelse for hvor de somme tider flytter sig. Hertil kommer grøden som når den flyder i vandet kan blokere bådernes skrue. Det er bøvlet at frigøre dem og så have samme problem kort efter. Endelig er der de østlige vinde, så kan give ekstremt lavvande.

Hertil kommer at projektet for udvidelse af hovedvej A11 forbi Ribe har medført at der er bygget en midlertidig bro over åen lidt vest for den gamle. Den er ret lav så det ved højvande i åen, hvor det ellers ville være lettere at sejle, kan være vanskeligt at passere under den midlertidige bro. Det bliver ikke bedre af at den lave bro skal blive liggende længere tid end forventet. I det mindste til man har fundet ud af om der er penge til at etablere den planlagte klapbro, som skal gøre det muligt at sejle ind

til Ribe med både med høje master. Hvis ikke, kan man måske forlænge levetiden for den eksisterende bro. Men det det gør man næppe. Når nu den midlertidige vej ligger der, fornyer man sikkert broen til en bedre og kraftigere bro, som vil kunne bære en forventet voksende trafikbelastning.

Nå men det kan være at de fleste både med tiden flytter deres liggested til Kammerlusen. Sejlklubben har nemlig udarbejdet et projekt for en ny anlægsbro på sydsiden af åen ude ved slusen. Klubben har gennem nogen tid samlet midler til udførelsen af broen, som skal være en flydebro på over 500 meter, hvor bådene skal kunne fortojes. Broen skal udføres i lærketræ og den bliver 2,5 m bred. Der bliver på broen opsat 15 standere som kan forsyne bådene med el og drikkevand. Der er på det seneste modtaget 250.000 kr. fra Realdania, som har støttet 19 forskellige projekter fordelt over hele landet i en ildsjælkampagne, kaldet "Underværker". Klubben mangler herefter 600.000 kr. for at kunne igangsætte anlægget som er budgetteret til i alt 2,8 mil kr.

Ved broen skal der være plads til Nationalparkens skib og en rutebåd hvis der oprettes en rutesejlads igen. Ja vi skal jo bevare optimismen og de ventede havstigninger vil måske over tid forbedre sejladsmulighederne!

■ **Terpagers Gård** eller Mellemdammen 18, som er den bygning der rummer Parmos forretning, blev grundigt restaureret for nogle år siden af ejerne familien Bladt-Hansen. Vi beskrev processen i et tidligere blad og viste også billeder af det renoverede hus. Familien har i halvdelen indrettet en lille café og vinhandel med egne importerede vine. Parmos butik ligner den, men er dog lidt anderledes og han er ved godt mod og helbred. Når vi nævner ejendommen, er det fordi den er blevet præmieret af Esbjerg Kommunes Byfond. Men vi nævner den også fordi den omtales i artiklen om Anders Bording.

■ **Flemming Just** direktør for Sydvestjyske Museer har fået et hæderslegat på 50.000 kr. fra Elli og Peter Ove Christensens Fond. Han har fået legatet for sin indsats for museumsverdenen og sin evne til at omsætte store visioner til virkelighed.

Der er andre der ser på museerne. Slots og Kulturstyrelsen har nyligt udsendt en omfattende vurderingsrapport for en række museer i Danmark. Om Sydvestjyske Museer er en af konklusionerne således:

”Sydvestjyske Museer er samlet set et markant og professionelt drevet museum, der løfter alle faglige opgaver på et højt kvalitativt niveau, arbejder innovativt og nytænkende med fortsat udvikling og professionalisering af den samlede virksomhed.”

Vi kan vist glæde os til årsmødet den 29. februar i Ribe, hvor Flemming Just holder foredrag. Se mere herom på side 4 i nærværende blad.

■ **Martin Schack** har med stort held etableret et jazzspillested i den gamle boghandel på hjørnet af Puggårdsgade og Sønderportsgade. Spillestedet hedder derfor ikke uden grund ”Termansens”. Martin har fået dannet en støtteforening og der stor interesse for at støtte og hjælpe til med praktiske gøremål. Martin Schack har fået Syd Banks skulderklap pris i august og er nu normeret til JydskeVestkystens Kulturpris for sin indsats for jazzmusik livet i Ribe og for så vidt i hele regionen.

Martin Schack har i mange år været en af de drivende kræfter i Jazzin’Ribe og han er en efterspurgt musiker som har spillet

mange steder både indenlands og i udlandet. Han har således flere gange været helt i Kina.

Han skal for eksempel her i Genforenings-jubilæumsåret sammen med skuespilleren Bodil Jørgensen på tourné med et program de kalder "De forbudte sange". Det er de danske sange som det i tiden under tysk herredømme var forbudt de dansksindede at synge ved møder og sammenkomster. Det vil sikkert blive et tilløbsstykke!

■ **Mikkel Kirkedahl Nielsen** er museumsinspektør ved Sydvestjyske Museer. Han har vundet en international pris for udformning af en museumsapp til formidlings brug. Han har været med til at opbygge Jacob A Riis museet og er bosiddende i Ribe, gift med Karen Jermiin Nielsen, der er leder af Ribe Byhistoriske Arkiv.

■ **Rasmus Errebo** er den ene af de tre der har etableret Porsborgs Gastro Bar i kælderen under Porsborg på Torvet. Han er kok og har lige vundet en regional kokkekongurrence. Han er udlært på Hotel Dagmar og Restaurant Kolvig. Porsborgs Gastro Bar driver Katedralskolens kantine og leverer også til Ripensersamfundets arrangementer i Ribe. I kan godt begynde at glæde jer til generalforsamlingen den 29. februar.!

■ **Lars Ole Mathiasen** er konstitueret som kantor ved Domkirken. Han skal desuden virke som organist i Seem og afløser som organist i Domkirken. Han skal lede og udvikle kirkens børne og ungdomskor samt lede Ribe Kammerkor. Dertil kommer at han fortsat er kunstnerisk leder af Den Ny Opera i Esbjerg, som de senere år med stor succes har opført Wagners "Ring".

■ **Torben Bramming S84**, der er sognepræst ved Domkirken og Seem Sogn har mange jern i ilden. Han bor i Taarnborg, biskop Brorsons bolig, som også rummer et

center for Brorson studier. Nyligt har han udgivet endnu en bog. Det er en bog med uhyggelige heksehistorier med omdrejningspunkt i Ribe. Bogen er en blanding af fiktion og virkelige hændelser.

■ **Karen Møller Grothe** der er opvokset i Ribe, har lige udgivet en krimi, "Havfrue Død" som foregår i Ribe. Den er sidste bog i en trilogi hun kalder Krimi på kanten. De to første hedder "Hævn" og "Memento Mori". De foregår omkring Tønder og Ballum, hvor forfatteren nu bor.

Den seneste bog har udgangspunkt i at en mand en tidlig morgen går tur med sin hund og da han passerer det store hjul ved Ydermøllen ser han en tydeligvis død kvinde klædt ud som en havfrue med fiskehale og det hele. Ribe er rammen om opklaringen af sagen, men man vil ikke kunne genkende adresser og personer skriver forfatteren. Det er stemningen i Ribe hun er fascineret af.

**Om lidt kommer foråret.
Det er skønne dage og aftener
i kælderen, på Torvet og
Domkirkepladsen med os.
Vi ses snart.**

Porsborgs Gastro Bar
Torvet 3 - 6760 Ribe - porsborgs.dk

Mindeord

Jørgen Mejsen Westergaard

1936 - 2019

Jørgen Mejsen Westergaard tidligere bestyrelsesmedlem af Ripensersamfundets bestyrelse er afgået ved døden 11. august 2019.

Jørgen Mejsen Westergaard (85) blev valgt ind i Ripensersamfundets bestyrelse i 1995 som 1. suppleant og blev ret hurtigt derefter fuldgældigt bestyrelsesmedlem og vedblev med at deltage i bestyrelsesarbejdet i 20 år.

Jørgen var opvokset på en gård nær Ribe og bevarede tilknytningen til sit fødehjem.

Han blev uddannet som dyrlæge i 1964 og fattede hurtigt interesse for kvægsygdomme. Han startede sin karriere i FAO i Uganda hvor han og familien opholdt sig i tre år. Efter opholdet erhvervede han diplom i tropisk veterinærmedicin i Skotland. Fra 1970-73 var han tilknyttet FAO i Rom. Familien bevarede en tilknytning til Italien og erhvervede for en del år siden et hus i Calabrien.

Jørgens videnskabelige interesse førte til en ph.d.-grad fra Auburn University i USA, hvor han studerede fra 1973 til 1977.

Efter tilbagekomst til Danmark fulgte en ansættelse som veterinærinspektør i Veterinærdirektoratet, hvor han bl.a. deltog i bekæmpelse af Mund-og Klove sygdommen og blev involveret i den internationale

bekæmpelse af smitsomme veterinære sygdomme.

Det førte til ansættelse som Principal Administrator ved EU-kommissionen i Bruxelles fra 1987 til 2001. Efter pensioneringen stiftede Jørgen sit eget konsulentfirma. Der var hårdt brug for ham til mangfoldige opgaver, som medførte talrige udenlandsrejser. Både den engelske og irske regering tilkaldte han som konsulent i bekæmpelse af Mund-og Klove sygdommen. Desuden var han en meget aktiv underviser herhjemme og i udlandet, især i mange østlande.

Jørgen blev tildelt en medalje af den spanske regering for sin indsats i udryddelse af den afrikanske svinepest. Undertegnede KWK deltog i højtideligheden ved overrækkelse af medaljen i 2007. Sin beskedenhed til trods var Jørgen glad og stolt over anerkendelsen af den indsats der lå bag.

Han var til trods for heftig rejseaktivitet – også efter han nåede pensionsalderen – trofast over for bestyrelsesarbejdet og havde i mange år det værdifulde hverv at skrive generalforsamlingsreferaterne. Og levere lap top og fremviser til generalforsamlingerne.

Han var altid positiv og engageret på møderne og med underfundig humor kunne han beskedent berette om sine mange gøremål som international veterinær ekspert.

Ved jubilarrceptionerne var han en trofast 'vinkyper' – med god og værdifuld hjælp af sin hustru, Ebba.

Han var i det hele taget et godt menneske.

Hans sidste mail til os i 2015 lød:

Jeg vil med glæde mindes de mange gode stunder vi har haft sammen og ønsker Jer god vind med bestyrelsesarbejdet fremover. Her er alt vel. Lidt travlhed med Afrikansk svinepest opgaver i Letland, Litauen, Slovakiet, Ungarn og Rusland; men den 25. marts rejser vi til Calabrien for at nyde Påsken.

Da var Jørgen 78 år!

Æret være hans minde!

Povl Dons Christensen
Knud William Kastrup

Afsender:

Ripensersamfundet v/Elisabeth Kjær Sydenham
Skibhusvej 37, st, 5000 Odense

Ripensersamfundet

er en forening af tidligere elever fra Ribe Katedralskole samt for skolens nuværende og tidligere lærere og ansatte.

Foreningen arrangerer en reception for årets dimittender og jubilarer. Den afholdes i forbindelse med translokation på Katedralskolen i juni.

Foreningens medlemsblad, Ripenserbladet, udkommer tre gange pr. år. I februar-nummeret indkaldes der til generalforsamling og årsmøde, april-nummeret indeholder en liste over de medlemmer som er jubilarer det år, og oktober-nummeret indeholder billeder fra årets jubilarrangementer. Bladet er udkommet siden 1916.

Der udsendes meddelelse om nyt og nyheder på hjemmesiden til de medlemmer, som har oplyst deres mail-adresse.

Eftertryk af artikler er kun tilladt efter aftale med redaktionen.

Oplysninger om foreningen kan findes på hjemmesiden: www.ripensersamfundet.dk.

Medlemskab og adresseændring tegnes/meddeles enten ved en e-mail til: ripensersamfundet@ripensersamfundet.dk, på hjemmesiden eller ved at kontakte sekretæren.

Reklamationer over ikke modtaget blad meddeles til sekretæren eller anmeldes via hjemmesiden.

Husk at meddele adresseændringer til foreningen, både for bolig og mail.